

Sygn. akt III Ca 676/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 sierpnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Andrzej Dyrda (spr.)

Sędzia SO Marcin Rak

Sędzia SO Barbara Konińska

Protokolant Beata Michalak

po rozpoznaniu w dniu 5 sierpnia 2015 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa A. S. i D. S.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 4 marca 2015 r., sygn. akt I C 969/14

- 1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 i 2 o tyle, że odsetki od kwoty 1.755,83 zł zasądza od dnia 16 kwietnia 2014 r.;**
- 2. oddala apelację w pozostałym zakresie;**
- 3. zasądza od powodów solidarnie na rzecz pozwanej kwotę 121 zł (sto dwadzieścia jeden złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.**

SSO Barbara Konińska SSO Andrzej Dyrda SSO Marcin Rak

UZASADNIENIE

Powodowie A. S. i D. S. domagali się zasądzenia od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 2.079,23 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwot: 1.833,23 zł za okres od dnia 17 lipca 2011 roku do dnia zapłaty i 246 zł za okres od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Nadto powodowie wnieśli o zasądzenie na ich rzecz od pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje żądanie powodowie wskazali, że w dniu 16 czerwca 2011 roku miała miejsce kolizja drogowa, w której uszkodzeniu uległ pojazd marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...), znajdujący się we współwłasności powodów. Odpowiedzialność cywilną za skutki zdarzenia ponosi pozwana, która w toku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego wypłaciła powodom kwotę 2.858,76 zł, podczas gdy odszkodowanie to winno wynosić 4.691,99 zł. Powodowie argumentowali, że oprócz tej kwoty przysługuje im także prawo żądania zwrotu kosztów

sporządzenia na ich zlecenie opinii technicznej w kwocie 246 zł. Powodowie wzywali pozwaną do zapłaty należności stanowiącej różnicę pomiędzy kwotą im wypłaconą a kwotą należną, jednakże wezwanie to pozostało bez odpowiedzi. Odnosząc się do żądania odsetkowego powodowie wyjaśnili, iż opierają je na art. 14 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

W odpowiedzi na pozew pozwana (...) Spółka Akcyjna w W. wniosła o oddalenie powództwa i solidarne zasądzenie od powodów na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwana przyznała, że ponosi odpowiedzialność za skutki zdarzenia z dnia 16 czerwca 2011 roku, w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd znajdujący się we współwłasności powodów oraz wskazując, że w wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego wypłaciła powodom odszkodowanie w kwocie 2.858,76 zł, zakwestionowała sporządzoną na zlecenie powodów kalkulację naprawy, jednocześnie zarzucając, iż w kalkulacji powodów przyjęto pełną cenę części oryginalnych, co jest równoznaczne z nieuzasadnionym ich wzbogaceniem.. Pozwana zakwestionowała także roszczenie odsetkowe powodów podnosząc, iż po kolizji z dnia 16 czerwca 2011 roku powodowie zgłosili pozwanej jedynie zdarzenie losowe, bez formułowania żądania kwotowego. Uczynili to dopiero w piśmie z dnia 26 marca 2014 roku, stanowiącym wezwanie pozwanej do zapłaty.

Sąd Rejonowy w Gliwicach wyrokiem z dnia 4 marca 2015r. zasądził od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powodów A. S. i D. S. solidarnie kwotę 2.001,83 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od: kwoty 1.755,83 zł od dnia 18 lipca 2011 roku do dnia zapłaty; i od kwoty 246 zł od dnia 16 kwietnia 2014 roku do dnia zapłaty; a w pozostałym zakresie powództwo oddalił. Kosztami postępowania obciążył pozwaną i z tego tytułu zasądza od niej na rzecz powodów solidarnie kwotę 1.138 zł, a nadto nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Gliwicach kwotę 82,47 zł tytułem wydatków na opinię biegłego, tymczasowo pokrytych ze środków Skarbu Państwa.

Orzeczenie to poprzedził ustaleniem, że w dniu 16 czerwca 2011 roku doszło do wypadku komunikacyjnego, w którym uszkodzeniu uległ pojazd marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...), znajdujący się we współwłasności małżonków A. S. i D. S.. Sprawcą zdarzenia był inny uczestnik ruchu, który w dniu jego spowodowania posiadał polisę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych wykupioną w (...) Spółce Akcyjnej w W..

Zgłoszenia szkody w pojeździe A. (...) dokonano (...) Spółce Akcyjnej w W. w dniu 17 czerwca 2011 roku, nadając jej numer (...). W wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego, w dniu 21 czerwca 2011 roku, zakład ubezpieczeń wypłacił A. S. i D. S. odszkodowanie w kwocie 2.858,76 zł.

A. S. i D. S. zlecili sporządzenie pisemnej prywatnej kalkulacji kosztów naprawy pojazdu, ponosząc z tego tytułu wydatek w kwocie 246 zł. Z treści sporządzonej na zlecenie poszkodowanych kalkulacji kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu stanowiącego ich własność wynikało, że koszt tej naprawy wynosił 4.691,99 zł.

Pismem z dnia 26 marca 2014 roku - nadanym w urzędzie pocztowym 31.03.2014 r. - A. S. wezwała (...) Spółkę Akcyjną w W. do zapłaty kwoty 2.079,23 zł, stanowiącą dopłatę do odszkodowania, powiększoną o koszt sporządzenia kalkulacji kosztów naprawy, jednocześnie domagając się odsetek ustawowych od kwoty odszkodowania za okres od dnia 16 lipca 2011 roku.

Uzasadniony koszt naprawy pojazdu marki A. (...) związany ze skutkami zdarzenia z dnia 16 czerwca 2011 roku, przy zastosowaniu części oryginalnych i średniej stawki za roboczo-godzinę wynosił 4.614,59 zł brutto (dla przedmiotowego pojazdu, w zakresie jego uszkodzeń, brak jest dostępnych części jakości Q).

A. S. i D. S. naprawili uszkodzony pojazd marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...), a następnie w dniu 17 stycznia 2012 roku sprzedali go D. H..

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Rejonowy zakwalifikował roszczenie powodów w oparciu o art. art. 822 k.c. Sąd wskazał, że zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela określony jest przez zakres odpowiedzialności

ubezpieczonego, w granicach sumy gwarancyjnej (tak m.in.: art. 36 ust. 1 ustawy z 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, Dz. U. z 2003 r., Nr 124 poz. 1152 ze zm.), a odpowiedzialność posiadacza pojazdu oparta jest o normy wyrażone w art. 415 k.c. w zw. z art. 436 k.c.

Wskazując, że kwestię sporną w rozpoznawanej sprawie stanowiła wysokość należnego powodom odszkodowania, Sąd wskazał, że zakres odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń wyrażają normy art. 361 k.c. i art. 363 k.c., przytaczając treść tych przepisów.

Ustalając wysokość odszkodowania, Sąd miał na uwadze, że obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę odpowiedniej sumy pieniężnej powstaje z chwilą wyrządzenia szkody i nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle zamierza ją naprawiać. Zakład ubezpieczeń odpowiada tylko w granicach normalnych następstw zdarzenia; co oznacza, że odszkodowanie obejmuje tylko te koszty naprawy, które mieszczą się w zwykłych, ekonomicznie uzasadnionych, stosowanych na lokalnym rynku cenach tego rodzaju usług. Sąd wskazał przy tym, że poszkodowany nie ma obowiązku poszukiwać takiego sposobu naprawy, który będzie najtańszy, lecz może skorzystać z każdej z dostępnych na rynku możliwości naprawy pojazdu, pod tym jedynie warunkiem, że zakres i standard naprawy uzasadniony jest ekonomicznie, a koszt naprawy nie będzie przekraczał normalnej wartości napraw o takim zakresie i standardzie.

W dalszej części Sąd wskazał, że zagadnienie kosztu naprawy samochodu poszkodowanych A. S. i D. S. wymagało wiedzy specjalistycznej z zakresu techniki samochodowej, stąd też niezbędne okazało się przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego R. P. tej specjalności. Na tej podstawie, Sąd uznał, że uzasadniony koszt naprawy pojazdu powodów w związku ze zdarzeniem z dnia 16 czerwca 2011 roku wynosi 4.614,59 zł brutto. Uwzględniając, że pozwana wypłaciła już powodom odszkodowanie w kwocie 2.858,76 zł, należne powodom odszkodowanie wynosiło 1.755,83 zł.

Sąd uznał że koszt ustalenia wysokości odszkodowania należnego powodom, tj. w kwocie 246 zł tytułem opinii prywatnej, stanowi uzasadniony wydatek powodów, pozostający w związku ze zdarzeniem z dnia 16 czerwca 2011 roku, którego powstanie było następstwem postawy pozwanej.

Ze wskazanych powyżej względów, Sąd uznał żądanie powodów za uzasadnione co do kwoty 2.001,83 zł (1.755,83 zł + 246 zł).

O odsetkach ustawowych Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 481 k.c. w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152) uznając, że co do kwoty 1.755,83 zł są one należne od dnia 18 lipca 2011r., (tj. od dnia przypadającego po ostatnim dniu 30 – to dniowego terminu do zakończenia likwidacji szkody i wypłaty odszkodowania), natomiast od kwoty 246 zł, od dnia wniesienia pozwu.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c.

Sąd orzekł o obowiązku pokrycia przez pozwaną, która przegrała proces w całości, wydatków na sporządzenie opinii przez biegłego sądowego, które do kwoty 82,47 zł były tymczasowo pokryte ze środków Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gliwicach.

Apelację od tego orzeczenia wniosła pozwana zaskarżając wyrok w części oraz wnosząc o zasądzenie od pozwanej na rzecz powodów kwoty 2.001,83 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od: kwoty 1.755,83 zł od dnia 5 kwietnia 2014 roku do dnia zapłaty; i od kwoty 246 zł od dnia 16 kwietnia 2014 roku do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu podniosła, że powodowie po wypłacie przez pozwaną odszkodowania w kwocie 2.858,76 zł, wezwali ją do zapłaty dalszego odszkodowania w kwocie 2079,23 zł dopiero pismem z dnia 26 marca 2014 roku, zakreślając siedmiodniowy termin do spełnienia tego świadczenia. W ocenie pozwanej, uznać należało, że pozostawała ona w

zwłoce co do dalszego odszkodowania, dopiero od dnia 5 kwietnia 2014 roku, kiedy to upłynął termin oznaczony przez powodów do spełnienia świadczenia.

W odpowiedzi na apelację powodowie wnieśli o jej oddalenie oraz zasądzenie od pozwanej solidarnie na ich rzecz kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy i przyjęte za podstawę rozstrzygnięcia są prawidłowe i w pełni znajdują potwierdzenie w zgromadzonych dowodach. Zostały one poddane wnikliwej ocenie, zgodnej z wypływającymi z treści art. 233 kpc dyrektywami. Z tych to przyczyn Sąd Okręgowy podzielił je i przyjął za własne.

Ocena prawna dokonana przez Sąd I instancji również winna zostać uznana za trafną i zasługuje na aprobatę Sądu Odwoławczego, jedynie w zakresie roszczeń odsetkowych nie sposób podzielić stanowiska Sądu i instancji.

Z zasady wynikającej z art. 14 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe.

Opisana reguła, zgodnie z którą ubezpieczyciel pozostaje w zwłoce z zapłatą świadczenia, jeżeli nie wypłaci go uprawnionemu w ciągu 30 dni od zgłoszenia szkody (ewentualnie 14 dni po zakończeniu postępowania wyjaśniającego) nie może mieć charakteru absolutnego i abstrahować od prezentowanego w toku postępowania przesądowego stanowiska poszkodowanego. Także bowiem i na nim ciążyą określone obowiązki, w szczególności wynikający z art. 354 k.c. obowiązek współdziałania w wykonaniu zobowiązania. Współdziałanie wierzyciela powinno pozostawać w zgodzie z treścią zobowiązania dłużnika, celem społeczno-gospodarczym zobowiązania, z zasadami współzycia społecznego, a jeżeli w zakresie wykonania zobowiązania istnieją ustalone zwyczaje – w zgodzie z tymi zwyczajami. Ta cecha zobowiązań niewątpliwie dotyczy również stosunków ubezpieczeniowych. Według art. 13 ust. 1 powołanej ustawy z 22 maja 2003 roku, zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie lub świadczenie z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku ustaleń, zawartej z nim ugody, prawomocnego orzeczenia sądu lub w sposób określony w przepisach ustawy z dnia 6 listopada 2008 roku o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. Powiązanie tego unormowania z art. 14 ust. 3 ustawy prowadzi do wniosku, że oprócz zgłoszenia wypadku ubezpieczeniowego wierzyciel powinien określić wysokość roszczenia odszkodowawczego. Jeżeli tego nie uczyni, a zakład ubezpieczeń spełni świadczenie w ustalonej przez siebie wysokości wierzyciel w ramach realizacji obowiązku współdziałania powinien wypowiedzieć się odnośnie tego, czy wypłacona kwota jest odpowiednia. Brak oświadczenia wierzyciela w tym przedmiocie powoduje brak opóźnienia po stronie zakładu ubezpieczeń. W opóźnieniu zakład ubezpieczeń znaleźć się może dopiero z chwilą zgłoszenia przez wierzyciela dalszych roszczeń, o ile te roszczenia będą uzasadnione. Podzielić należy w tym zakresie stanowisko Sądu Najwyższego będące podstawą wyroku z 6 lipca 1999 roku, III CKN 315/98.

Zatem odnosząc się do okoliczności faktycznych istotnych dla oceny spornego obowiązku podkreślenia wymaga, że szkoda zaistniała w dniu 16 czerwca 2011 roku. Poszkodowani zgłosili pozwanej fakt powstania szkody tego samego dnia, przy czym powodowie nie wykazali, pomimo obowiązku wynikającego z art. 6 k.c., aby w zgłoszeniu szkody określili wysokości żądanego odszkodowania. Powodowie otrzymali kwotę 2.858,76 złotych tytułem odszkodowania. Powodowie nie przedstawili dowodów wskazujących na fakt, iż domagali się od ubezpieczyciela dalszych świadczeń lub wskazywali, że wypłacona im należność uważają za zaniżoną.

W takich okolicznościach brak było podstaw do przyjęcia zwłoki pozwanej w okresie poprzedzającym doręczenie sporządzonego 26 marca 2014 roku wezwania do zapłaty dalszego odszkodowania.

Z tych też względów Sąd Okręgowy na mocy art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżone orzeczenie w zakresie dotyczącym odsetek, a w pozostałej części apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art.100 k.p.c. obciążając nimi w całości powodów, bowiem apelacja została nieuwzględniona jedynie w nieznacznej części, jak również stwierdzając brak podstaw do zastosowania art. 102 k.p.c. Koszty te ustalono w oparciu o § 6 pkt 2 w związku z § 2 ust. 3 i § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity: Dz.U. z 2013. poz. 490) przy uwzględnieniu opłaty od apelacji uiszczonej przez pozwaną w kwocie 31 zł.

SSO Barbara Konińska SSO Andrzej Dyrda SSO Marcin Rak